

Dosarul nr. 2ra-1244/22
2-19168551-01-2ra-05092022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. A. Ojoga)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, V. Sîrbu, V. Buhnaci)

D E C I Z I E

17 aprilie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Oxana Parfeni
Mariana Ursachi
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând recursul declarat de Victoria (Leșco) Tvicenco,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Victoria (Leșco) Tvicenco împotriva Asociației Profesionale „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, dobânzii de întârziere, penalității, precum și compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 13 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Victoria (Leșco) Tvicenco și menținută hotărârea din 23 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care cererea de chemare în judecată s-a respins, ca fiind neîntemeiată,

c o n s t a t ă :

La 22 octombrie 2019, Victoria (Leșco) Tvicenco a depus o cerere de chemare în judecată împotriva AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”, solicitând încasarea despăgubirii de asigurare în sumă de 29644,00 de lei, a cheltuielilor privind efectuarea expertizei în sumă de 600,00 de lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 669,92 de lei, a penalității în mărime de 1481,95 de lei, a despăgubirii minime de 20 euro și compensarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5000,00 de lei.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că, la 14 iunie 2019, în apropierea localității Vadul lui Vodă, se deplasa cu automobilul de model XXXXX XXX cu n/î XXX XXX pe traseul R-5 direcția spre mun. Chișinău și la aproximativ ora 07:05, un automobil de model Peugeot, condus de un șofer neidentificat, manifestând imprudență la trafic a ieșit pe contrasens și a comis tamponarea automobilului de model XXXX XXX prin aceasta cauzându-i un prejudiciu considerabil ultimului, șoferul autoturismului necunoscut, fiind vinovat în comiterea accidentului rutier, a părăsit locul accidentului.

A indicat reclamanta că, în urma sesizării organelor de poliție, în scopul identificării conducătorului autoturismului vinovat de producerea accidentului rutier, la 14 iunie 2019 de către Serviciul investigare accidente cu autor necunoscut al Secției supraveghere transport și circulație rutieră a Direcției de Poliție mun. Chișinău a fost pornită cauza contravențională cu nr. 7408.

A menționat reclamanta că, în scopul aprecierii pagubelor materiale cauzate ca urmare a accidentului produs la 14 iunie 2019, către AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” a fost depusă cererea înregistrată cu numărul de intrare 01-XXX/19, prin care a solicitat participarea împreună cu experții independenți de la SRL „Expertauto-Plus”, la examinarea automobilului de model XXXXX XXX cu n/î XXX XXX, care a avut loc la 14 iunie 2019 pe traseul R-5 direcția spre mun. Chișinău. Astfel, urmare a examinării, experții independenți de la SRL „Expertauto-Plus” au întocmit actul de examinare a mijlocului de transport auto nr. XXX/06A precum și raportul de evaluare a pagubei nr. XXX/06A la actul de examinare din 18 iulie 2019, prin care s-a constatat că, valoarea prejudiciului cauzat proprietarului autovehiculului de model XXX XXX, cu n/î XXX constituie suma în mărime de 28970,16 de lei.

A punctat reclamanta că, ulterior, SRL „Otocolor”, a efectuat reparația autovehiculului de model XXXXX XXX, cu n/î XXX XXX, drept urmare, la 25 iulie 2019 a fost eliberată factura fiscală seria/nr. IY1958439 la care s-a anexat și actul lucrărilor efectuate, prin care s-a confirmat că, valoarea totală a pieselor de schimb și a lucrărilor de reparare a autovehiculului menționat constituie 29644,00 de lei.

A mai relatat reclamanta că, la 25 iulie 2019 către Direcția de Poliție a mun. Chișinău a fost depusă o cerere înregistrată cu numărul de intrare 6657, prin care s-a solicitat eliberarea informației privind identitatea automobilului și persoana care se afla la volanul acestuia, în momentul comiterii accidentului din 14 iunie 2019 pe traseul R-5 în apropierea localității Vadul lui Vodă, precum și care este compania de asigurare a făptuitorului, în scopul înlăturării pretenției de recuperare a prejudiciului cauzat, drept urmare a cererii menționate, la 16 august 2019, Serviciul investigare accidente cu autor necunoscut al Secției supraveghere transport și circulație rutieră al Direcției de Poliție mun. Chișinău a eliberat copia materialului nr. 7408 din 14 iunie 2019, unde conform încheierii din 29 iulie 2019 a fost specificat că: „în urma măsurilor întreprinse, până la moment nu a fost identificată identitatea șoferului”.

A precizat reclamanta că, s-a adresat către AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” cu o cerere de despăgubire, în temeiul prevederilor pct. 10, 16, 17 al Regulamentului privind Fondul de Protecție a Victimelor Străzii, aprobat prin hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 19/11 din 09 aprilie 2009 și art. 20 alin. (5) al Legii 414-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, prin care a solicitat achitarea prejudiciului material care a survenit drept consecință a accidentului care a avut loc la 14 iunie 2019.

A învederat reclamanta că, prin răspunsul nr. 02-XXX/19 din 03 septembrie 2019, AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” și Fondul de Protecție a Victimelor Străzii, a refuzat achitarea despăgubirilor pe motiv că acestea se achită, „doar în cazul în care au survenit vătămări corporale sau deces”.

A relatat că, în asemenea circumstanțe, drepturile sale recunoscute de lege au fost încălcate, de asemenea, luând în considerare termenul de întârziere a AP „Biroul

Național al Asigurătorilor de Autovehicule”, reclamantul nu este în stare să mai aștepte, deoarece datoria acumulată generează înrăutățirea stării materiale și tensionarea relațiilor familiale a reclamantului și aduc mari prejudicii, din care considerente a fost întocmită și depusă prezenta cerere de chemare în judecată, or, datoria pârâtului AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”, conform facturii fiscale seria/nr. IY1958439 din 25 iulie 2019 și actului lucrărilor efectuate, constituie suma de 29644,00 de lei, la compartimentul cheltuieli se atribuie și costul serviciilor prestate de SRL „Expertauto-Plus”, în sumă de 600 de lei.

A notat reclamanta că, legiuitorul s-a expus clar și explicit că achitarea despăgubirii de asigurare este o obligație pecuniară, executarea căreia are termen scadent, este exigibilă, neexecutarea căreia atrage după sine plata penalităților și dobânzilor de întârziere, astfel, a subliniat reclamanta că, obligația a devenit scadentă din momentul înaintării refuzului în despăgubire din partea AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”, respectiv, dobânda de întârziere datorată de pârât este de 669,92 de lei.

A relevat reclamanta că, prin scrisoarea nr. 02-XXX/19 din 03 septembrie 2019, AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” a refuzat executarea obligației de achitare a despăgubirii, reclamanta consideră data respectivă, ca fiind termenul din care curge calculul penalității de întârziere în mărime de 0,1 % pentru fiecare zi potrivit prevederilor art. 6 alin. (6) al Legii nr. 407-XVI din 21 decembrie 2006 cu privire la asigurări, întârzierea în executarea obligațiilor pecuniare are drept consecință plata penalităților de întârziere, indiferent dacă debitorul a folosit acești bani în alte scopuri sau i-a reținut cu rea-intenție, or, este în prezența folosirii mijloacelor financiare străine, prin urmare AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” este obligat de lege de a achita din mijloacele Fondului de protecție a victimelor străzii penalitatea de întârziere pe perioada de 49 de zile, astfel, penalitatea de întârziere constituind 1481,95 de lei.

A comunicat reclamanta că, a respectat procedura prealabilă de soluționare a litigiului pe cale extrajudiciară, notificând prin cererea din 22 august 2019, AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” despre achitarea despăgubirii de asigurare din mijloacele Fondului de protecție a victimelor străzii, iar în cazul refuzului, posibila acțiune judecătorească.

A solicitat reclamanta admiterea acțiunii și încasarea din contul AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” în beneficiul lui Victoria (Leșco) Tvicenco despăgubirea de asigurare în sumă de 29644,00 de lei, a cheltuielilor privind efectuarea expertizei în mărime de 600,00 de lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 669,92 de lei, a penalității în mărime de 669,92 de lei, încasarea despăgubirii minime în mărime de 20 euro, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 23 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Victoria (Leșco) Tvicenco împotriva AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității, despăgubirii și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d.145;151/155, Vol.I).

Nefiind de acord cu soluția primei instanței, la 26 aprilie 2021, prin intermediul poștei electronice (f.d.149, Vol.I), Victoria (Leșco) Tvicenco, reprezentată de avocatul Alexandr Tvicenco, a declarat apel nemotivat (f.d.150, Vol.I), iar, la 18 iunie 2021,

Victoria (Leșco) Tvicenco, prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău, a depus motivarea apelului împotriva hotărârii din 23 aprilie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral (f.d.166/177, Vol.I).

Prin decizia din 13 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Victoria (Leșco) Tvicenco și s-a menținut hotărârea din 23 aprilie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru (f.d. 212; 213/234, Vol.I).

La 17 august 2022, Victoria (Leșco) Tvicenco a declarat recurs împotriva deciziei din 13 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

În motivarea recursului, recurenta a indicat motivele de drept și de fapt invocate pe parcursul examinării cauzei în prima instanță cât și instanța de apel, suplimentar invocându-se că, instanța de apel la pronunțarea și motivarea deciziei a admis o serie de erori grave, care au dus în final la aprecierea și înțelegerea incorectă a sensului circumstanțelor cauzei, care au stat la baza formării concluziilor greșite cu privire la drepturile și obligațiile părților, drept rezultat fiind adoptarea unei soluții eronate pe fondul cauzei.

În argumentarea acestei poziții, recurenta a susținut că instanța de apel nu a constatat și clasificat corect lucrurile real existente, prin prisma tuturor probelor, iar în hotărâre motivată nu a fost dată o apreciere a acestora, care în esența sa combat integral soluția instanței de apel și a primei instanței. Or, toate probele prezente în speță demonstrează cu certitudine faptul, ca recurenta este victima unui accident rutier produs de autovehicul neidentificat, fapt ce o garantează să-și revendice drepturile sale de compensare a prejudiciului cauzat față de AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”, care urma să-i achite respectivele despăgubiri din Fondul de protecție a victimelor străzii.

Cu referire la prevederile art.2, art. 20 alin. (5), art. 31, art. 33 alin. (3) din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, la prevederile art. 2, art.32 din Hotărârii Nr. 19/11 din 09 aprilie 2009 a Comisiei Naționale a Pieții Financiare cu privire la aprobarea Regulamentului privind Fondul de protecție a victimelor străzii, prevederile pct. 3, 16, 17, 18, 34 35 lit. b) din Regulamentul privind Fondul de protecție a victimelor străzii aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare Nr. 19/11 din 09 aprilie 2009, recurenta fiind persoană păgubită prin accident produs de autovehicul neidentificat este îndreptățită să-și revendice drepturile sale de compensare a prejudiciului cauzat față de AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” creat în acest sens și care urmează să-i achite respectivele despăgubiri din Fondul de protecție a victimelor străzii, instituit în special pentru astfel de situații.

În aceeași ordine de idei recurenta a reiterat că, daunele materiale survenite drept consecințe a accidentului rutier, nicidecum nu pot fi puse pe seama persoanei păgubite - victima accidentului rutier, care a respectat întru totul legislația în vigoare. Or, AP„ Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” a fost creat cu scopul de asigurare, a participanților la trafic în cele mai grele și dificile situații, drept fiind un garant al reparării tuturor prejudiciilor, ce pot surveni urmare a accidentelor rutiere.

A mai menționat recurenta că instanța de apel și prima instanță au omis intenționat circumstanțele existente de fapt, adică hotărârile pronunțate sunt denaturate, deoarece s-au ignorat toate argumentele recurente precum și normele legale pe care se bazează cerințele înaintate, și susținând într-un mod vădit doar poziția prezentată de intimat, fapt inadmisibil în procesul desfășurării justiției.

De asemenea, recurenta a susținut că, în argumentarea deciziei instanța de apel cât și prima instanță s-au referit doar la prevederile pct. 10 al Regulamentului privind Fondul de protecție a victimelor străzii, însă, a omis prevederile pct. 2, 3, 16, 17, 18, 32, 34 și 35, care confirmă obligativitatea AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” la achitarea despăgubirilor de asigurare, în cazul producerii accidentului rutier cu participant neidentificat.

Totodată, recurenta a evidențiat că soluția instanței de apel și primei instanțe, este în contradicție cu decizia din 29 ianuarie 2020 a Curții Supreme de Justiție, pe marginea unei cauze identice (dosar nr. 2ra-111/20), potrivit căreia, instanța de recurs: „a considerat neîntemeiat argumentul AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” și concluzia instanței de apel precum că, AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” urmează să achite persoanei pagubite despăgubirea de asigurare cauzată prin accident rutier provocat de autovehiculul rămas neidentificat, din mijloacele Fondului de protecție a victimelor străzii, doar dacă a suportat vătămării corporale sau deces. Or, prevederile 33 alin. (3) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414 din 22 decembrie 2006 și pct. 10 din Regulamentului Fondului de protecție a victimelor străzii, aprobat prin hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.19/11 din 09 aprilie 2009, la care a făcut referire instanța de apel, oferă o protecție juridică suplimentară persoanelor pagubite prin accidente produse de autovehicule neidentificate, care au suportat vătămări corporale sau deces, și anume că, aceste prejudicii urmează a fi compensate de către Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei în ședință publică, la 13 aprilie 2022 (f.d.212, Vol.I).

Totodată, potrivit scrisorii de expediere a actului judecătoresc nr.5749 (f.d. 235, Vol.I), la 01 iulie 2022, Curtea de Apel Chișinău a expediat părților, prin intermediul oficiului poștal, copia deciziei integrale din 13 aprilie 2022, însă, date privind recepționarea acesteia lipsesc la dosar.

Astfel, recursul declarat la 17 august 2022, de către Victoria (Tvicenco) Leșco, împotriva deciziei din 13 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, se consideră depus în termenul stabilit de lege.

La 05 septembrie 2022, Curtea Supremă de Justiție, prin intermediul oficiului poștal, a expediat în adresa intimetei AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”, copia recursului declarat de Victoria (Leșco) Tvicenco, împotriva deciziei din 13 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în

drepturi, posibilitatea de depunere a referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d.10, Vol.II).

La 19 septembrie 2022, prin intermediul poștei electronice (f.d.13, Vol.II), AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”, reprezentat de avocata Angela Popil a depus referință, solicitând respingerea recursului declarat de Victoria (Leșco) Tvicenco, împotriva deciziei din 13 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, ca inadmisibil (f.d.14/17, Vol.II).

Prin încheierea din 26 octombrie 2022 a Curții Supreme de Justiție, a fost considerat admisibil recursul declarat de Victoria (Leșco) Tvicenco, împotriva deciziei din 13 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 21, Vol.II).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a învedera că, prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare 18 august 2023, cu excepția art. IV, V pct. 1-9 și 11-16 și art. VII – 01 septembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 318-321 art. 570 din 18 august 2023, au fost introduse modificări în Codul de procedură civilă, inclusiv la capitolul XXXVIII – Recursul, secțiunea a 2-a, recursul împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel.

Conform art. XI alin. (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

În această consecvență, se deduce că, recursul declarat la 17 august 2022, de către Victoria (Leșco) Tvicenco, împotriva deciziei din 13 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, urmează a fi examinat în baza temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare până la 01 septembrie 2023.

Având în vedere că, recursul declarat de Victoria (Leșco) Tvicenco, împotriva deciziei din 13 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost considerat admisibil prin încheierea din 26 octombrie 2022 a Curții Supreme de Justiție, adică până la intrarea în vigoare a modificărilor operate prin Legea pentru modificarea unor acte normative nr. 246 din 31 iulie 2023, procedura de judecare a recursului se va efectua conform art. 440 din Codul de procedură civilă, în redacția de până la 01 septembrie 2023.

În conformitate cu art. 441 din Codul de procedură civilă, în redacția de până la 01 septembrie 2023, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin prisma art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în redacția de până la 01 septembrie 2023, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În corespundere cu art. 444 din Codul de procedură civilă, în redacția de până la 01 septembrie 2023, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră inoportună invitarea participanților sau a reprezentanților acestora, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței de recurs efectuarea controlului judiciar al deciziei din 13 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, însă, informația despre data și ora ședinței a fost plasată pe pagina web a Curții Supreme de Justiție.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție opinează că toate punctele de vedere, care puteau exista în această cauză pot fi cercetate și soluționate în mod adecvat pe baza înscrisurilor prezente la dosar. Cu atât mai mult că, în esență, recurenta și intimata au avut posibilitatea să își prezinte poziția în scris și să răspundă la concluziile părții adverse. Cu titlu subsidiar, nici un participant nu a solicitat audierea publică a cauzei sale (a se vedea, *mutatis mutandis*, cauza Auza Vilho Eskelinen și alții vs Finlanda, 19 aprilie 2007, §§ 72-75; cauza Eriksson vs Suedia, 12 aprilie 2012, §§ 66, 72; cauza Põnkä vs Estonia, 08 noiembrie 2016, §§ 33-34, decizia nr. 95 din 19 decembrie 2016 a Curții Constituționale, §§ 26-27).

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea deciziei instanței de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, în redacția de până la 01 septembrie 2023, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Din suportul probator prezent la materialele cauzei rezultă că, Victoria (Leșco) Tvicenco, înaintând acțiunea în judecată împotriva AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”, a solicitat încasarea despăgubirii de asigurare în sumă de 29644,00 de lei, a cheltuielilor privind efectuarea expertizei în sumă de 600,00 de lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 669,92 de lei, a penalității în mărime de 1481,95 de lei, a despăgubirii minime de 20 euro și compensarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5000 de lei (f.d.2/5, Vol.I).

Fiind investită cu judecarea fondului litigiului, Judecătoria Chișinău, sediul Centru, cu aplicarea corectă a legii materiale și pronunțarea asupra tuturor aspectelor importante, la caz, corect prin hotărârea din 23 aprilie 2021, a ajuns la concluzia netemeinicii cererii de chemare în judecată depusă de Victoria (Leșco) Tvicenco, pe care a respins-o (f.d.145;151/155, Vol.I), soluție menținută și de Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 13 aprilie 2022 (f.d. 212; 213/234, Vol.I).

Astfel, după cum denotă actele cauzei, la data de 14 iunie 2019, pe traseul R-5 direcția spre mun. Chișinău, s-a produs un accident rutier, cu implicarea autoturismului de model Toyota Corola cu n/î SPK 651 care aparține Victoriei (Leșco) Tvicenco, fapt ce se confirmă prin procesul -verbal de cercetare a locului accidentului rutier (f.d.19, Vol.I).

La 14 iunie 2019, Victoria (Leșco) Tvicenco s-a adresat cu cerere către Direcția de Poliție a mun. Chișinău, prin care a solicitat ca organele de drept să identifice și să atragă la răspundere contravențională șoferul automobilului de model Peugeot, cu numărul de identificare necunoscut care i-a accidentat considerabil automobilul de model XXXXX XXX cu n/î XXX XXX (f.d.20, Vol.I).

Ulterior, la 25 iulie 2019 către Direcția de Poliție a mun.Chișinău a fost depusă o cerere cu numărul de intrare 6657, prin care s-a solicitat eliberarea informației privind identitatea automobilului și persoana care se afla la volanul acestuia, în momentul comiterii accidentului din 14 iunie 2019 pe traseul R-5 în apropierea localității Vadul lui Vodă, precum și care este compania de asigurare a făptuitorului, în scopul înlăturării pretenției de recuperare a prejudiciului cauzat (f.d.25, Vol.I).

Drept urmare a cererii menționate, la 16 august 2019, Serviciul investigare accidente al Secției Supraveghere Transport și Circulație Rutieră al Direcției de Poliție mun. Chișinău a eliberat copia materialului nr.7408 din 14 iunie 2019, unde conform încheierii din 29 iulie 2019 a fost specificat că: „în urma măsurilor întreprinse, până la moment nu a fost identificată identitatea șoferului”.

Tot, din materialele dosarului rezultă că, reclamanta s-a adresat către AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” cu o cerere de despăgubire, în temeiul prevederilor pct. 10, 16, 17 al Regulamentului privind Fondul de Protecție a Victimelor Străzii, aprobat prin hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.19/11 din 09 aprilie 2009 și art.20 alin.(5) al Legii 414-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, prin care a solicitat achitarea prejudiciului material care a survenit drept consecință a accidentului care a avut loc la 14 iunie 2019 (f.d.28/29, Vol.I).

Prin răspunsul nr.02-XXX/19 din 03 septembrie 2019, AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” a refuzat achitarea despăgubirilor din Fondul de protecție a victimelor străzii pe motiv că, acestea se achită, doar în cazul în care au survenit vătămări corporale sau deces, în temeiul art.33 alin.3 din Legea 414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule. Totodată, AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” a comunicat că soluția poate fi revizuită după identificarea persoanei culpabile de producerea accidentului rutier invocat ca produs la 14 iunie 2019 (f.d.30/30 verso, Vol.I).

Astfel, ținând cont de cele constatate supra, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră justă concluzia instanței de apel și a primei instanței, privind respingerea acțiunii depuse de Victoria (Leșco) Tvicenco împotriva AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”, cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității, despăgubirii și compensarea cheltuielilor de judecată, acțiunea fiind una evident și vădit neîntemeiată.

În conexiunea acestor particularități, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că potrivit art. 33 alin. (1) și (4) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, Fondul de protecție a victimelor străzii se instituie în vederea protejării persoanelor păgubite prin accidente produse de autovehicule ai căror proprietari sau utilizatori nu au respectat obligația de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, de autovehicule neidentificate și/sau obținute pe cale ilicită.

Subsecvent, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Fondul de protecție a victimelor străzii se administrează și se utilizează de către AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”, potrivit actelor normative ale autorității de supraveghere, emise în acest sens. Cheltuielile de constituire, administrare și utilizare a mijloacelor fondului se vor acoperi din disponibilitățile lui.

Iar, reieșind din prevederile art. 33 alin. (3) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, Fondul de protecție a victimelor străzii este destinat plăților de despăgubiri pentru vătămări corporale sau deces dacă autovehiculul sau autorul accidentului a rămas neidentificat, precum și plăților de despăgubiri pentru avarierea ori distrugerea de bunuri și vătămări corporale sau deces dacă proprietarul sau utilizatorul autovehiculului răspunzător de producerea accidentului nu a respectat obligația de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto sau autovehiculul a fost obținut pe cale ilicită.

Totodată, pct. 10 din Regulamentul privind Fondul de protecție a victimelor străzii, aprobat prin hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.19/11 din 09 aprilie 2009, statuează că mijloacele financiare acumulate în Fond sunt destinate plăților de despăgubiri pentru vătămări corporale sau deces dacă autovehiculul sau autorul accidentului a rămas neidentificat, precum și plăților de despăgubiri pentru avarierea sau distrugerea de bunuri și vătămări corporale sau deces dacă posesorul (utilizatorul) autovehiculului răspunzător de producerea accidentului nu a respectat obligația de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă sau autovehiculul a fost obținut pe cale ilicită.

În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, instanțele de judecată ierarhic inferioare just au reținut că, în interpretarea corectă a normelor de drept citate, este de înțeles că, Fondul de protecție a victimelor străzii este destinat achitării plăților în două cazuri:

a) pentru vătămări corporale sau deces dacă autovehiculul sau autorul accidentului a rămas neidentificat;

b) pentru avarierea ori distrugerea de bunuri și vătămări corporale sau deces dacă proprietarul sau utilizatorul autovehiculului răspunzător de producerea accidentului nu a respectat obligația de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto sau autovehiculul a fost obținut pe cale ilicită.

La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, Victoria (Leșco) Tvicenco pretinde încasarea despăgubirii de asigurare pentru repararea prejudiciului cauzat prin deteriorarea automobilului de model XXXX XXX cu numărul de înmatriculare XXX XXX, în rezultatul accidentului rutier produs la 14 iunie 2019 de către o persoană neidentificată.

În același timp, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, dispozițiile legale sus-menționate, impun concluzia că, AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” este în drept să achite despăgubirea de asigurare din mijloacele Fondului de protecție a victimelor străzii, în contextul în care autovehiculul sau autorul accidentului a rămas neidentificat, doar în cazul în care au survenit vătămări corporale sau deces, ceea ce la caz nu se atestă.

În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că, prima instanța și instanța de apel just au ajuns la concluzia de a respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, or, AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” este în drept să achite despăgubirea de asigurare din mijloacele Fondului de protecție a victimelor străzii, în contextul în care autovehiculul sau autorul accidentului a rămas neidentificat, doar în cazul în care au survenit vătămări corporale sau deces.

Față de toate aceste considerente, este incontestabil că, în speță, nu au fost întrunite condițiile pentru achitarea despăgubirii de asigurare din mijloacele Fondului de Protecție a Victimelor Străzii.

Pe cale de consecință, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție nu poate reține argumentul recurente Victoria (Tvicenco) Leșco, precum că, instanța de apel eronat a conchis că art. 33 alin. (3) din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006 este o normă specială în raport cu prevederile art. 20 alin (5) din legea menționată, care este o normă generală, fiind interpretare eronată a normelor de drept material, potrivit căreia face posibilă eschivarea AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” de plata despăgubirilor persoanei căreia i-au fost avariate sau distruse bunuri.

Or, instanța de apel, corect a reținut că, Curtea Constituțională în decizia de inadmisibilitate nr. 135 din 24 noiembrie 2020, a concluzionat că, Fondul de protecție a victimelor străzii este destinat achitării plăților de despăgubiri în două cazuri: a) pentru vătămări corporale sau deces dacă autovehiculul sau autorul accidentului a rămas neidentificat; b) pentru avarierea ori distrugerea de bunuri și vătămări corporale sau deces dacă proprietarul sau utilizatorul autovehiculului răspunzător de producerea accidentului nu a respectat obligația de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto sau autovehiculul a fost obținut pe cale ilicită (...). Curtea a notat că, le revine instanțelor de judecată să examineze solicitarea persoanei, căreia i s-au provocat prejudicii materiale, de obținere a despăgubirilor de asigurare în cazul în care autorul accidentului a rămas neidentificat și, respectiv, să stabilească prevederile legale aplicabile acestui caz (DCC nr. 135/2020, § 22 și § 24).

În același timp, cu referire la alegațiile recurente precum că, este în contradicție cu decizia din 29 ianuarie 2020 a Curții Supreme de Justiție, pe marginea unei cauze identice (dosar nr. 2ra-111/20), poziția intimetei că, Fondul de protecție a victimelor străzii este destinat plăților doar pentru vătămări corporale sau deces, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție le apreciază critic, având în vedere că decizia menționată nu constituie jurisprudență constantă și uniformă a Curții Supreme de Justiție.

Sintetizând cele reliefate supra, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă corectitudinea concluziei instanțelor de judecată ierarhic inferioare că, în cazul dedus judecării nu au fost întrunite condițiile pentru achitarea despăgubirii de asigurare din mijloacele Fondului de protecție a victimelor străzii gestionat de AP „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”, circumstanțe care au determinat respingerea cerinței privind încasarea prejudiciului material cauzat.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, instanțele de judecată ierarhic inferioare just au conchis că respingerea pretenției de bază ca fiind neîntemeiată, atrage după sine respingerea și a cerințelor subsecvente, ce derivă din prima, și anume: încasarea dobânzii de întârziere și a penalității, compensarea cheltuielilor de judecată formate din taxa de stat și cheltuieli pentru asistență juridică.

În consecință, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, argumentele invocate în recurs de către recurent poartă un caracter declarativ și nu corespund realității, concluziile instanțelor de judecată în acest sens sunt bazate pe probe concludente, utile și pertinente și corespund prevederilor legislației în vigoare, care au cercetat pertinent probele administrate la materialele pricinii și corect au soluționat litigiul dat, cu atât mai mult că au servit obiect de studiu și în instanța de apel.

Distinct de cele menționate mai sus, având în susținere jurisprudența CEDO și anume cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995, unde Curtea a menționat că „... art. 6 § 1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes”, consideră necesar de a respinge și alte argumente invocate în cererea de recurs în sensul celor descrise.

Față de cele ce preced și având în vedere faptul că atât decizia instanței de apel, cât și hotărârea primei instanțe sunt întemeiate, iar temeiurile invocate de către recurent sunt lipsite de suport legal, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a), art. 445 alin. (3) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Victoria (Leșco) Tvicenco.

Se menține decizia din 13 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 23 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Victoria (Leșco) Tvicenco împotriva Asociației Profesionale „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, dobânzii de întârziere, penalității, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi

Diana Stănilă

Ion Malanciuc